

تنور زمین گرم‌تر می‌شود

گازهای گلخانه‌ای به میزان بی‌سابقه‌ای در جو زمین افزایش داشته‌اند.

افزایش گازهای گلخانه‌ای به میزان بی‌سابقه‌ای در جو زمین؛
تنور زمین گرم‌تر می‌شود

گازهای گلخانه‌ای به میزان بی‌سابقه‌ای در جو زمین افزایش داشته‌اند.

در مورد گازهای گلخانه‌ای و گرم شدن زمین به احتمال زیاد تا به حال شنیده‌اید. نگرانی‌های فزاینده در این موارد، به تصویب معاهدات زیست‌محیطی در سطح بین‌المللی انجامیده است. یکی از معروف‌ترین آنها پیمان کیوتوست که در سال 1997 به تصویب رسید اما اکنون و در آستانه فرارسیدن سال 2012 میلادی- مهلتی که برای تحقق الزامات پیمان کیوتو در نظر گرفته شده بود- نگرانی‌ها در مورد افزایش گازهای گلخانه‌ای و فرایند گرم شدن زمین هنوز پابرجاست.

گلخانه‌ای به دور زمین

گلخانه، فضایی است که با شیشه محصور شده و پرتوهای خورشید به درون آن می‌تابند ولی بخشی از آنها نمی‌توانند خارج شوند در نتیجه فضای درون گلخانه، گرم‌تر از فضای خارج می‌شود. نحوه گرمابخشی خورشید به زمین هم فرایند مشابهی دارد؛ پرتوهای خورشید به زمین می‌تابند و با برخورد به آن باز می‌گردند اما گازهای طبیعی موجود در جو، مانع از خروج بخشی از آنها می‌شوند. از زمان آغاز دوران صنعتی و افزایش استفاده از سوخت‌های فسیلی، وجود بعضی گازها در جو زمین رشد قابل‌توجهی داشته است؛ از جمله بخار آب، دی‌اکسید کربن و متان. این گازها مانند سپری دور زمین را احاطه کرده‌اند و باعث می‌شوند پرتوهای خورشید بیش از حد لازم درون جو زمین باقی بمانند و هوا گرم‌تر شود.

پیمانی که امید بخشید

کشورهای عضو سازمان ملل متحد در سال 1997 پیمانی را در ژاپن به تصویب رساندند که دولت‌های عضو را متعهد می‌کرد، میزان تولید گازهای گلخانه‌ای را کاهش دهند. قرار شد در مرحله اول، کشورهای صنعتی‌ای که بیشترین نقش را در تولید این‌گونه گازها دارند تا سال 2012 هر یک بخشی از گازهای تولیدی خود را کاهش دهند تا در مجموع پنج درصد از انتشار گازهای گلخانه‌ای کاسته شود. این کشورها همچنین باید با سرمایه‌گذاری در کشورهای در حال توسعه به آنها کمک کنند میزان استفاده از سوخت‌های فسیلی را کاهش دهند.

کیوتو در بن‌بست

در حالی‌که در آغاز سال 2012 هستیم، شرایط، امیدوارکننده نیست. در ماه نوامبر سال 2011، سازمان جهانی هواشناسی از افزایش بی‌سابقه گازهای گلخانه‌ای در جو خبر داد. یکی از دلایل مهم این امر عدم پایبندی بعضی از کشورهای صنعتی به پیمان کیوتوست؛ برای مثال در حالی‌که آمریکا یکی از کشورهای صدرنشین در فهرست تولید گازهای گلخانه‌ای است و پیمان کیوتو را هم امضا کرده اما هیچ یک از روسای جمهور این کشور تاکنون آن را برای تصویب به مجلس سنا ارسال نکرده‌اند. چین در حال حاضر به یکی از تولیدکنندگان اصلی گازهای گلخانه‌ای تبدیل شده است. کانادا هم پس از اتمام نشست جهانی آب و هوا در شهر دوربان آفریقای جنوبی که در آذرماه امسال برگزار شد، به صورت رسمی پیمان کیوتو را ترک کرد. اجرای پیمان کیوتو برای کشورهای صنعتی، به معنای افزایش قیمت تمام شده بعضی از کالاهای تولیدی و کاهش تولید یا بهبود شیوه‌های تولید است که هر یک از این موارد می‌تواند

رشد اقتصادی آنها را کاهش دهد. از سوی دیگر در صورتی که این کشورها به تعهدات خود عمل نکنند باید جریمه‌هایی را بپردازند؛ به همین دلیل ترجیح می‌دهند یا عضو آن نباشند یا خود را متعهد به اجرای آن نکنند.

ایران در پیمان کیوتو

ایران در سال 1384 به پیمان کیوتو پیوست. سه سال بعد، دولت آیین‌نامه کاهش گازهای گلخانه‌ای را تنظیم کرد که اجرای این آیین‌نامه از سال 1388 آغاز شد. کارشناسان معتقدند پیوستن ایران به کنوانسیون کیوتو دیر هنگام صورت گرفت و پس از آن هم تلاش چندانی برای عملی کردن الزامات آن صورت نگرفت؛ به گونه‌ای که براساس آمار سازمان ملل متحد در سال 2007 ایران 466 تن گاز دی‌اکسید کربن تولید کرده بود و از این نظر در بین کشورهای جهان در جایگاه دهم قرار داشت (روزنامه اعتماد). در آبان‌ماه امسال هم محمد سلطانی، رئیس طرح ملی تغییرات آب و هوایی در ایران اعلام کرد کشور ما سالانه حدود 700 میلیون تن گاز گلخانه‌ای تولید می‌کند و رتبه ناخوشایندی در این زمینه دارد. (خبرگزاری فارس)

جهان در خطر است

کشورهای صنعتی در حالی نتوانسته‌اند به تعهدات خود برای کاهش پنج درصدی گازهای گلخانه‌ای عمل کنند که دانشمندان محیط زیست تاکید می‌کنند برای جلوگیری از تأثیرات گرم شدن کره زمین، باید از میزان تولید گازهای گلخانه‌ای حدود 60 درصد کاسته شود.

سازمان ملل متحد معتقد است تغییرات آب و هوایی، تا سال 2013 به صورت غیرمستقیم سالانه مرگ یک میلیون نفر و 157 میلیارد دلار خسارت را رقم می‌زند. بعضی از کشورها مانند مالدیو ممکن است به دلیل بالا آمدن سطح آب از بین بروند. کارشناسان در مورد آب شدن یخ‌های قطبی، افزایش وقوع آتشفشان، انقراض بعضی از گونه‌های جانوری، خطر فقر غذایی، کاهش منابع آب شیرین و احتمال وقوع جنگ و درگیری بین کشورها برای دست‌یافتن به آب هشدار می‌دهند.

همشهری نندرستی